

Fegyencek a fronton.

A toulousi fogház hatezer lakója kérvényt intézett az igazságügyminiszterhez, — bocsássa őket szabadon — hogy harcolhassanak a hazáért.

Az igazságügyminiszter még nem döntött és a francia újságok hasábként át foglalkoznak a kérdések, vajjon teljesíthető-e a kérés. És csodálatosképpen akadnak lapok, melyek — bizonyára a szenzáció kedvéért, — a fegyencek pártjára állanak.

— Emberekre van szükségünk — írja az „Eclair” — és a fegyházak önkénteseiből kitelne egy harmincezer főből álló hadsereg.

A „Liberté” ankétot nyitott a kérdés eldöntésére és első cikkének élére Jules Vallés, a népszerű párisi újságíró mondását iktatja: — Mindig bámulattal néztem a fegyencek tiszteletreméltó arcát.

A fegyencek kérését különben nem kisebb ember írta, mint Dieudonné, a Bonnot - Garnier automobilos rablók bandájának illusztris tagja, aki ugyancsak épületes ervekkel bizonygatja, hogy a gyilkos anarkisták társasága nem megvetendő. — „Az hiszem nem tulzok, — írja, ha kijelentem, hogy egy fegyenc nem jobb és nem rosszabb, mint bárki más. A társadalom, a közönség megvitathatja majd, van-e igazság állításomban. A cselekvés perceit éljük, oda akarunk menni, ahol a halált osztragonják, — ennyit talán megérdemlünk”.

Ez az írás sok franciát meghatott. Leveleket írtak a lapoknak, — jó lenne megengedni a bűnösöknek, hogy a kitűnő alkalmat felhasználva, a becület utjára térjenek. Persze, a legveszedelmesebb frontra kell küldeni őket, hogy ott elpusztulva, becületes emberek életét mentse meg a háza számára.

„A fegyencek bátrak, — mondja Dieudonné — ha elszánt emberekre van az államnak szüksége, forduljon hozzájuk. Alakítson belőlük egy fegyenclegiót, mely örömmel fog elpusztulni”.

A komolyabb és kevésbé szenzáció-hajhász lapok, mint a „Figaro”, „Le Temps” a maguk részéről már elintézték a kérdést. S igen helyesen. A fegyencek nem hátor emberek. Erény nélkül nincsen igazi bátorság: csak vakmerőség, hazárdirozás. A katonai vitésége: áldozatkészség és lemondás, — ez a szellem hiányzik a fegyenceknél, akik nagy bűnököt követtek el, hogy ne keljen vágyaikról lemondani. S vajjon mit szólna hozzá a francia katoná, ha egysorban kellene küzdenie rablókkel és gyilkosokkal.

Egér, patkány

elpusztul mind, ha irtószerszeret használati utasításom szerint használja. Próbacsomag négy korona, egy hold földhöz vagy egy nagyobb épülethez. Rendelhető:

Stignitz Nándornál Bpest, II. Főherceg Albrecht-ut 8.

A Daloskör műkedvelői előadása.

Eddig azt hittük és úgy gondoltuk, hogy legalább egy-két műkedvelői előadás is lesz hézagpótló, ha már nincs színtársulat. Ma azonban a hetedik előadás után úgy tűnik fel, hogy ez a kis gárda csakugyan hézagpótló, azokat a hézagokat pótolja, amelyeket a színtársulatoknál legutóbb nagyon gyakran láttunk. Tele ambícióval és fáradhatatlanul dolgoznak és miután alkalmunk volt a kulisszá közé is betekinteni és megismertük a nehézségeket, amelyeket mind le kellett küzdeniök, roppant nehezemre esik bírálatot írni, mégis megpróbálok a véleményemet leírni. Leghelyesebb volna, ha a szereplőkkel külön-külön nem is foglalkoznám, mert tényként megállapítható, hogy minden ambíciójuk odairányul, hogy a körül-ményekhez képest teljes összjátékot produkáljanak. — A színpadnak ez az utópiája. — hogy ne lenne néhány felmagasztalt kedvence a közönségnek, hanem névös összjáték az előadásokon. Földes Imre „Pardonja...” a vigjáték kopönyével betakarva az életet mutatja felénk, nem a szenvedő és küzdelemmel teli életet — hanem a szerelmet — a végtelen mindenséget, a szerelmet, amely ott kezdődik a világ kezdeténél és a mithológián át ma is ott diadalmaskodik a vérfürdő és halálküzdelmek felett. A csapodár férj bűnhődik és amikor a felesége már újra férjhez ment — szerencsére egy „Eropejérezh” keresve keresi a módot, hogy feleségét visszahozditsa — azagyonalak megsejvelélt cél ér.

A bigániát és a monogámiát fejtgeti a téma, ha megcsalt, de kitűrlődött az emlékezetéből, akkor meg se csalt, akkor mért váljak el tőle. A férjnek a feleséggel való újra találkozásánál csupa báj és élet filozofia száll felénk a színpadról. El férj csak garaskodott, de bűnhődött érte és most már nem fáj a büntetés. A megbékülés a szerelmen keresztül — ez az élet, ez a Pardon... és vigjátéknak csak azért vigjáték, mert szímmű vagy drámának nincs közönsége, tehát vigjáték alakjában írta meg a szerző az igazságot.

Drégely Gábor az idénynek legnagyobb sikert aratta a „kisasszony férjével” az ő munkája az „Asztal és agy” — az örökös avadás az asztalnál — a sült miatt, a konyhapécs miatt és mas apróságon — és a kibékülés az agynál kezdődik. Egy telivér vigjátékkal állunk szemben és amikor a konferencia arra kér, „csak most ne zavarjuk őket, csak most ne, a viszontlátásra”, újra eszünkbe jut, amit a két jelemt között konferál, „nappal az asszonyok nem törődnek az urakkal, csak hadd dolgozzék, hogy legyen selyem alsó és Raires kalap, de este, az egész más, akkor erőt vesz az asszonyokon a tiszta önzetlen szerelem, akkor vágyódnak a férjük után. Mért kell nappal selyem alsó után és divatos kosztümök után vágyódnai és csak este a férjek után, ki a hibás ebben a nagy igazságban? — talán aki először

kosztümöt szabott Évának? — talán azok a férfiak, akik csak a kosztümöt látják zván, — vagy a férjek, akik nem tudnak minden kosztümöt és selymet pótolni Évájuknál kitölthetetlenül hagyják az ideál helyét, helyébe a divat hóbertja költözik a nő szivekbe.

De hiszen kritikát akartam írni és hová kalandoztam, avagy ez a kritika — az előadott darabok tartalmasak és nívósak voltak és ha a közönség levonta a konzervenciát egy nem vezett kárba a fáradtság megnézni az előadást — kedves színpadi tréfa a Szérum — is a közönség jól mulatott ötletességén — a magán számok körül a gorlicei hajnál kell legelőször említenünk — a gorlicei hajnál mely örökkön-örökké élni fog a magyar nép emlékezetében — hiszen akkor vonult vissza a sötét felkő amely már ráült a Kárpátok ormára is — azóta csak pirkodás dereng felénk és nagylátszik a nap is felkelőben van már.

Takács Olgaórol kevés hibát és sok sikert jegyezhetünk fel — a hibákat csak azért említjük ne-hogy dicséretünk megokozza fényes fejlődésének sikereit az „Áltató dal” előadása tökéletes volt.

Borovszky Oszkárnál egy nagy jövőví színész tehetség perspektíváját látjuk és boldogok vagyunk, hogy mi láthattuk szárnyban togatását, — kiserje őszinte elismerésünk az utján — szájon oly magasra mint ajkáról száll a magyar dal — a magyar szivekbe.

Gyentése Károlyórol kevés újat mondhatunk mindig természetesen és közvetlen a humorá.

Juracsek Győző vig jeleneteivel nagy tetszést keltett ha a vaskos előadási modorát elhagyná élvezhetőbb volna a humorá.

Bene Jolánka az énekszámokat kiserje zongorán egészlelkével csak az előadó sikerét igyekezett szolgálni ez a legnagyobb érdem és egyben sikere is.

Várady Józsefet hagytuk utoljára az ő érdeme, hogy a fentieket dicsérhettük — a rendezőnek, a színésznek és a fáradhatatlan munkásnak mondunk elismerése, — ő az előadások mindensége a szó szoros értelmében. De bőséges jutalmat találhat abban a szeretetben amelylyel a szereplők körül veszik.

A költeményeknél, amelyeket előadott hangjában a sebzett szív érzése csendült ki, egész tényen átviláglik a szenvedés megértése, mintha keresve keresné a drámai témákat, hogy a benne meggyűlölettel keserűségnek szabad utat engedjen a színpadon.

Vasárnap délután a sebesült és beteg katonák töltötték meg a színházat és végignézték az ismételt teljes kabaret műsort. Az Ujvidéki Polg. Magyar Daloskör legszebb emlékei közé jegyezhetjük, hogy egy derűs délutánt szerzett a szenvedőknek. Este a „Doktor ur” Molnár Ferenc vigjátéka került színre. Molnár Ferencet nekünk nem kell felkézdenünk, már a külföld is jól ismeri a „Fehér felhő” halhatatlan szerzőjét. Az előadást a közönség végigkacogta és ha úgy vesszük ez a színpad legfőbb

célja, hogy mulattatva elfeledjük a nehéz gondokat legalább néhány órára. Az előadásról szólna elsőnek Gyentése Károlyt kell említenünk, eddigi sikereit megkoronázza Puzsér alakításával.

Pandurovics Maca és Nagyfeje Endre teljes tudásukkal járultak hozzá az est sikeréhez. Varga Lajos első szerepében meglepően jól mozgott a színpadon. Friedl Mici fiataliságának bájjával tetszett nyaton. A többi szereplőről már referáltunk.

Villamosság és vízi erő.

A széntermelés és a szénszállítás nehézségei napról-napra fokozódnak. A fővárosi gázyár igazgatójának most kiadott jelentéséből kitétni, hogy a főváros a szénhiány következtében abban a veszélyben forog, hogy egy szép napon sötétségben marad. Különösen sok szénét fogyasztanak a villamvilágítási telepek és a villamos vasutak. A főváros illetékes tényezői most módokat és eszközöket keresnek arra, hogyan lehetne a villamos áram előállítását a vízi erők kihasználásával a széntől függetleníteni. Ennek a fontos kérdésnek a tanulmányozásával foglalkozik most Stark Lipót a fővárosi villamos művek igazgatója. Tanulmányainak alapját két tervezet képezi.

Az egyiknek Steiler Antal mérnök a szerzője. Eszerint Mármáros megyében, Técső község mellett, a Tisza és a Tarcapatak felhasználásával vízesésket állíttatnak elő. A vízesések egyike oly módon létesíttetnék, hogy a Tiszából kiágazólag egy csatornát építtetnek, a másik pedig úgy, hogy a Tarcapatak mellett völgyzárógát készíttetnek. A két folyó vízenek duzzasztásával 148.000 lóerő teremthető, mellyel 220 millió kilovattóra áramot lehetne előállítani, amelyet viszont 350 km. távolságról a fővárosba lehetne vezetni. A költségek mintegy 50 millió koronára rughának.

A második tervezet Szics Béla mérnöktől származik, aki a vízi-művet a Száván, Varasd mellett akarja felállítani. A tervezet szerint egy 30 km. hosszú csatorna építésével megfelelő eső-volna elérhető. Három telepen 100.000 lóerő volna teremthető, mellyel körülbelül 160 millió kilovattóra áramot lehetne előállítani. A távolság a fővárostól 250 km. Az építési költségek 40 millió koronára rughának.

Az ilyen vízműveknél való tapasztalatok szerint a telepek amortizációs és fenntartási költségei a befektetett tőke 9%-át nem haladják meg. Ha a nagyobb telepet vesszük számítás alapul, ugylátszik, hogy 220 millió kilovattóra áram előállítása évenként 4 és fél millió koronába kerülne, hogy egy kilovattóra áram költsége, mely a széntűtésnél 5 fillerre rug, csak 2 fillért, vagy legfeljebb 2 és fél fillért tenne, ami 50%-os megtakarításnak felel meg. Megjegyzendő, hogy a budapesti villamos világítási művek és villamos közúti vasutak (a vicinálisok ide nem értve) évenként 30.000 waggon szénét fogyasztanak.

A borkő eltávolítása a hordókból.

Mint a legtöbb anyagnak, úgy a borkőnek ára is a legutóbbi időben erősen felszökött. Míg háboru előtt kilóját 70—80 fillérért is nehéz volt értékesíteni, mert a borkősavat a sokkal könnyebben előállítható ciromsav az iparból nagyon kiszorította és még fél év előtt is örülnünk kellett, ha 100—200 K-át kaptunk a borkőért, addig ma 250—300 K körül mozognak az árak és biztosra lehet vetni, hogy az ár egyhamar visszastüledni nem fog. Éppen azért most a legalkalmasabb pillanat, hogy a boroshordók irtalmairól csökkentő és a borkő levegővel való érintkezését gátoló, végre pedig a penészpombák befészkelésére alkalmas borkőtől a hordókat megszabadítsák. Az olyan ászokhordókban, amelyben must erjedt, vagy amelyben új fiatal borokat szoktunk tartani, igen sok borkő rakódik le. A borkő ugyanis az alkoholos folyadékból kevésbé oldódik, ennélfogva a mustban való borkő nagyrészt e kiejtés után kiválik az új borból és a seprővel együtt leülepszik. A borkő oldódását a hőmérséklet is befolyásolja, hidegben kevésbé oldódik, ha tehát a bor lehül, a borkő egyrésze kiválik belőle. Az újborból még később is sok borkő válik ki s részint kristályok alakjában rakódik le a hordó fenekére, vagy inkább oldalára, részint pedig mint homokos anyag gyűl össze a hordó fenekén. Az előbbi erősen rátapad a hordó falára, az utóbbi azonban a hordómosás alkalmával könnyen eltávolítható. Ha a hordó állandóan telve áll, akkor semmi hátránya sincs annak, hogy a hordó falára borkőkristályok lerakódtak, legfeljebb az, hogy a kristályok eltömik a dongák lukacsait s azon a helyen a fa nem lesz légjárható. A lerakott borkőkristályokat a bor alig oldja, mert rendszerint telítve van annyi borkővel, amennyi benne oldható, ha pedig egy savban szegény bor a lerakódott borkőkristályokból bizonyos mennyiséget mégis oldana, ez arra a borra nézve talán előnyös is lenne s ezáltal javulna. De ha az olyan hordó, amelyben borkő van lerakódva, huzamosabb ideig üresen áll, előfordulhat, különösen ha nedves is a hordó, hogy a borkő bizonyos baktériumok befolyása következtében bomlani kezd, pepészedik. A hordóból kiszedett borkő is, ha nincs eléggé kiszáritva, vagy nedves helyen tartjuk, igen hamar elromlik. Ha a borkő a hordóban bomlásnak indult és az ilyen hordóba tiszta bort fejtünk, az zavaros lesz, sőt azok a baktériumok, amelyek a hordóba volt borkövet szétbontották, megátadják a borban lévő borkövet is s a bor így beteggé lehet. Ha tehát a hordó huzamosabb ideig üresen áll, tanácsos belőle a borkövet kiszedni. A borkő kiszedése úgy történik, hogy azt nem nagyon élés kis kézi csákánnyal lekalapáljuk. Nagyon élés, vagy hegyes eszközt a kikalapálásra használni nem szabad, mert azzal rontjuk a hordót. Kiseb hordót ezen munkához ki kell fenekelni, a nagyobb hordóba az ajtón át juthat bele a

borkő kiszedése végett a munkás. Tekintettel arra, hogy a borkő igen könnyen bomlik, a kiszedés után jól ki kell szárítani és száraz helyre elrakni. A tiszta borkövet kiszáritva értékesíthetjük. Ha a borkövet a hordóból kivettük, utána a hordót alapos tisztogatásnak vetjük alá, kimossuk s szükség szerint kiforrázuk vagy kigőzöljük s ha tovább is üresen áll, rendszeren bekézzük.

A közönség köréből.

Holnap*)

vonulnak be a király legtiatalabb katonái: a *tízennyolc* évesek. Holnaptól kezdve sok ujvidéki alig élt, alig a gyermekszobát elhagyott s alig az iskolából kikerült ifjú felcserelei csendes polgári életét a katonai élettel és néhány heti kiképzés után már a különböző harctereken fogják fiatalos energiájukat, lelkesedésüket puszkával a kezükben érvényesíteni. Sok ifju az apjával együtt harcol majd, hogy jó öreg királyunk továbbra is büszke lehessen a magyar nemzetre.

Türelmetlenül várták május 29.-ét, hogy büszkeséggel léphessenek zászlaik alá és hogy megmutassák minden oldalról támadó, nálunk ötszörösen nagyobb, hitványszegő, gaz, lelkiismeretlen ellenségeinknek, hogy a magyar ifjuság az olyan, amely ha kell, a *hazáját* az utolsó pillanatáig is megvédi, nem törődve a halállal és nem gondolva szülei aggdóalmára, hanem csak arra igyekszik, hogy minél nagyobb diadalmat és győzelmet vivjon ki.

Háborus helyzetünk fojtonosan javul. Olyan tempóban, olyan bátorsággal küzdenek katonáink, hogy mihamarabb a döntő csatákra kerül a sor az északi és keleti harctereken. Már pedig, ha az orosz és az angol legyőzzük, akkor ennek a titáni háborúnak olyan dicsőséges vége lesz, aminőt ezelőtt pár hónappal nem reméltünk. Majd mi diktáljuk, hogy kivel kötünk békét, kiket tartunk arra érdemesnek! Addig ne veszítsük el energiánkat, bizalmunkat, szem előtt tartva azt az igazságot, hogy az Isten is csak úgy segít, ha igyekszel önmagadon segíteni.

Weizer Zoltán.

*) Fiatal hadbavonuló, lelkes fiatal kaptuk ezen egyszerű, de mégis nagybecsű szavakat. Viszhangja ez a magyar léleknek. Egy tolmácsolja a többit. Ha egy magyar ifjut láttál, akkor valamennyit láttad.

Kárpáti ünnepség*)

A kárpátok napjainak ünnepélyén Boros J. Mihály tanító az izraelita templomban beszédet mondott a tanítványokhoz, mely messze felülmulja az iskola ünnepélyeken elhangzó beszédeket. Magasztos szép szavak voltak, melyek az Istenházában intéztettek magyar tanítványokhoz. A fogékony gyermek lelkébe jó érzést plántáltak, — a hazaszeretetet. Nagy idők nagy eseményeit megörökítendő egy aranykönyvet kellene felfektetni és ebben helyet foglalhatna ez a beszéd, hirdetve e magyar tani-

*) A harctéről kaptuk e sorokat és így elkésvé, de mindig jókor leadjuk.

tónok nagyságát. Méltatlanság csak elsiklani az esemény felett, mint a többi hétköznapi esemény felett, méltatlanság a feledésnek átadni a mélyreható következményt okozó beszédet.

De mint is szoktuk meghálni mindazt, amiért köszönettel tartozunk!? A szülők hálálják-e meg? Valószínűleg a tanulók maguk fogják tenni majd, ha felnőnek s mi egyébbel mint avval, *hogy szeretettel gondolnak volt tanítójukra*. Az aranykönyv egyelőre elmarad, mert hiszen mi felnőttek nem vagyunk oly fogékonyak a szép és jó iránt, mint a gyermekek, mert bennünket nem mint Boros tanítót az idealizmus köt le, hanem a materializmus. Ez és semmi más.

Boldog ország, amelynek még Boros J. Mihály tanító van.

Ujvidéki séták.

HIREK

Hadikölcsönjegyzések eredményét néhány pénzintézet közölte velünk: *Pesti Magy. kereskedelmibank* új. főköja: 7 és fél millió K. — *Ujvideki Takarékpénztár* 3 és fél millió K. — *Ipar és Keresk. Takarékpénztár* 2,501.850 K. — *Osztrák Magyarbank*: 446.550 korona.

A piaci mizériák 2—3 napon belül megfogják szűnni. Főkapitányunk uton van és mihelyt hazaeérkezik már konkrét javaslattal lép fel a tanács előtt, mely egészen más és jobb helyzetet fog teremteni. *Tehát még egy kis türelem. Akinnek nem mulhattatlanul szükséges a vásárlás, azok ne vegyének addig semmit, míg a helyzet jobbra nem fordul.*

Figyelmeztetjük a f. évi május hó 29.-én bevonuló 18 éves népieleket, hogy 29.-én legkésőbb délelőtt 11 óráig tartoznak azon kiegészítési kerületi illetve honvédekiegészítő parancsnoksághoz bevonulni, melyek népfelkelési igazolványi lapjainak ki van tüntetve. Az újvidékre bevonuló népfelkelők, ha a hadsereghez vannak beosztva, a Ferenc József közös laktanyában tartoznak jelentkezni, míg akik a honvédséghez vannak beosztva, a régi gimnázium épületében jelentkezzenek. A késői bevonulás szigorúan büntetettik.

Cserkészzet. A lapunkban megjelent felhívás széles körben keltett érdeklődést az ifjúsági cserkészzet iránt. Mintán szülői bejegyzés alapján megfelelő számban jelentkeztek felvétele, tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a *cserkész örszemcsapat* vasárnap d. u. 3 órakor a polgári fiúiskola udvarán megalakul. Hisszük, hogy ezen nemes cél szolgálatára hivatott mozgalom városunkban is mely gyökereit ver és a legszebb eredményekre fog vezetni. A cserkészzet fontosabb eseményeiről idejében tájékoztatjuk a közönséget.

Husjegyek a berlini vendéglőkben. A berlini magisztrátus elrendelte, hogy vendéglőkök husi csak husjegyek elnéveléséig kapjanak, még pedig csak egy ötdönt annak a mennyiségnek, amit március közepétől április közepéig általában elhasználtak. Magánzemélyekre nézve a behozatal javításág hetenként és fejenként egy font husi állapotottak meg, de husjegyek behozatala nélkül. Drezdában a hetenkénti és fejenkénti mennyiség husra és kolbászleltre nézve csak egy fél fontban, tehát negyedkilóban lett megállapítva.

A katonaság részéről szabadbádd tett taipörös szétosztását a kereskedelmi miniszter, mint értesítünk új rendelettel fogja szabályozni. Az új kormányrendelet a belélyegzett, tehát szabadbádd adott börököt a keresk. miniszteriumhoz fogja utalni; a miniszterium pedig a Börközpont keretében szétosztó állomást fog létesíteni, s ez fogja a szétosztás kulcsát megállapítani. A szabadbádd adott mennyiségből valószínűleg 30%-a a cipőgyárnak, körülbelül 20%-a Máv-nak és az állami műveknek és intézeteknek utaltatik át, a többi nagykereskedők útján a magánforgalomba megy át.

A selyemtermelés új módszere. Berlinben Deutsche Seidenbaugesellschaft cég alatt társaság alakult, mely Dammer Ugo tanárnak új selyemtermelési rendszerét fogja kiaknázni. Az új rendszerrel maga Dammer tanár a következőket mondja: Németország 1913-ban 43.036 métermáza nyers selyem importált 163,833.000 márká értékben. Ezen selyemmennyiség előállításához az eddigi rendszer mellett 1,520.000 munkáskézre volt szükség! A selyemtermelő országokban a selyemhernyót az eperia levelével táplálják. Ezzel a táplálékkal rendes körülmények között évenként csak egy tenyészetet lehet eszközölni. Már husz évvel ezelőtt bebizonyítottam, hogy a selyemhernyót kellő óvatosság mellett spanyol pozdorral (Scorzonera hispanica, németül: Schwarzwurzelplanze) is lehet nevelni. Az így nyert bábók ép oly selyműdusak, mint az eperafélével etetésénél. Ezenkívül az ezen az uton nyert selyemnek a régi rendszer mellett előállított selyemmel szemben oly előnyei vannak, melyek a gyártásnál nagyon is értékesek. A spanyol pozdor megadja a lehetőséget arra, hogy egy év folyamán egymásután több tenyészetet végezhető, sőt meggyőződésem arról is, hogy télen is lehet selymet termelni. A folyó év január vége óta szakadatlanul neveltek selyemhernyókat s a spanyol pozdor levelével, melyeket néha a hó alól kellett kihozni. Azt hiszem, nem tévedek, ha azt állítom, hogy a részünkre szükséges selyemtermelését az általam kipróbált rendszer mellett 35—40.000 selyemtermelő is előállíthatja. Természetes, hogy az új rendszer a rentabilitást is növeli. Minthogy pedig a munka a tetselt nem erőlteti meg, az különböző hadirokkantak részére mutatkozik alkalmasnak. A spanyol pozdorral azonban még egy előnye van. Míg a főzélékkel elvetelt spanyol pozdor mely és termékeny talajt igényel, addig a takarmányelőokra való spanyol pozdor lehetőleg természetlen talajon kell elvetni. A legjobb eredményeket olyan spanyol pozdorral értem el, melyek futó homokon termettek. A pozdor termelésre tehát egészen pusztá födéket is fel lehet használni. Az így nyert selyemről a legelőkelőbb szakkörök kedvezőleg nyilatkoznak. A hozam, vagyis az ugynevezett rendita, rendkívül magas, tudniillik 3.38 és 3.70 között ingadozik a termelt hernyófaj szerint. A pozdorral termelt selyem fényesebb és rugonyosabb, mint az eperia táplálás útján előállított selyem.

Öngyilkos aggyastán. Bózsán Obrad 87 éves öntaki lakos öngyilkossági szándékából, mikor egyedül volt a lakásán, fölakasztotta magát és mielőtt észrevették volna meghalt. Öngyilkosságának oka betegeskedése lehetett.

Halálos balesetek. Piszker Sándor kátiy lakos 2 és fél éves lánnya a clozeta esett és belefulladt. — Schild Keresztély 5 éves ókéri fiu az utcán játszott, egy ló megvagdulta arra vágta-toft, a fiut homlokra rugta, aki olyan sérülést szenvedett, hogy még aznap meghalt.

Csalás hadiségélyvel. Dobi István 1915. január 15.-én bevonult katonának, azonban 1915. május havában felülvizsgálat útján elbocsátották. Ezt azonban a temerini előjáróság előtt és a felesége előtt is eltitkolta és hamisított magának szabadságlevelt, de rájöttek, hogy felesége a fondorlat alapján jogtalanul szedi föl a hadiségélyt. Ezért Dobi Istvánt újvidéki kir. törvénytisztek 3 havi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet jogerős.

A hadbavonult pékek szabadságotása. A m. kir. honvédelmi miniszter f. évi április hó 28.-án kelt 7000/eln. Mg. számu rendeletével közli, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterrel egyetértőleg létrejött megállapodás alapján a segédszolgálatra alkalmaznak, vagy népfelkelési hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmasnak osztályozott molnárok és pékek, kik a mögöttes országokban tartózkodnak és ha az eziránt benyújtott kérelmek indokoltnak ellogadhatnak, a m. kir. honvédkerületi, illetőleg cs. és kir. katonai (hadtest) parancsnokság által bizonytalan időre fel fognak menteni. A kérvények a városi tanácshoz adandók be.

Egy pej kanca csikó találta-tott a város területén, igazolt tulajdonosa az átvétel végett jelentkeztek a rendőrkapitányságnál.

Él a halott! Megsíratták Braun Dezső felsőkaboli illetőségű zászlóst, kiről jelentés jött, hogy az olasz harctérben elesett volna. Szegény szülők, testvérek mély-séges gyászát öltötték. Azonban a gyászti, a bánatot hamarosan fölvaltotta és örömet okozott, a pozitív híradás, mely a napokban magától, a holtaknyilvánítottól érkezett. — Olasz fogságban vagyok, sebesülve, de türethetően érzem magamat, üdvözlöt Dező.

Megindult a cserkészmozgalom. Fogi János, ez az agilis tanár indította meg az ügyel és e lap hasábjain napvilágot látott felszólítás élenk érdeklődést keltett a városban. Az ifjúság nagy számmal fog jelentkezni és valószínűleg annyian lesznek, hogy a legénykékből egy új hadsereget lehetne összeállítani és világot hódító körtra küldeni. Mert olyanfélét emlegetnek. Az egyik a harctérre fog jelentkezni sebesültvívőnek, a másik még muszkát is szándékozik fogni. Van olyan is, aki előleget szedett ki a szüleitől egy ugynevezett a spanyádd vesszővel a belépő nyilatkozat aláírás tulságos módon való sürgetése miatt. A kis hadfiak, mint tapasztalni lehetett sokkal inkább fíztásban vannak a cserkészlet intenciójával, mint sok szülő. Magyarzatokat adtak le, előadásokat tartottak számtalan meggyőző érvel tudtak mondani úgy, hogy végre sikerült a haborzókat legyőzni. A mozgalom komoly és ha a mozgalmat megindított lelkes tanár kezdeményező nehéz munkájában nem marad magára, rövidesen szép sikert fog tudni felmutatni. L. V.

A felsőbb leányiskolák reformja. A háboru nem csak hallt oszt, hanem magát az életet is süríti és fejleszt, hogy úgy mondjuk: intenzívebbé teszi. A háborus tapasztalok néhány hó-

nappa is évtizedek munkáját pótolja és rövid idő alatti valóságga érleli a régóta heverő terveket. Így vagyunk többek közt a leányoktatás reformjával is, amelyen már hosszú évekt óta gondolkodnak és vitáznak s amely — ha csak váratlan eset közbe nem jő — most egyszeriben nyer teljes és célszerű megoldást.

Mint hírlík, a felsőbb leányiskolákat országszerte átalakítják. Mai formájukban úgy sem felel meg a modern kor igényeinek, amely már nemcsak bizonyos fokú műveltséget kíván a nőtől, hanem munkát is, hasznos, kenyérkereső, életet fenntartó munkát. A reformtervezet nem állapít meg általános sablont, hanem figyelembe veszi mindenütt a helyi körülményeket. A kulturcentrumokban, a hol mindenféle szakiskola már van, gimnáziumot állítanak; összesen tizenkettőt az országban. (Ezek között lenne Kolozsvár, Arad és Temesvár.) A kisebb vidéki városokban, ahol egy-egy fontos szakiskolának eddig még híjján voltak, ehhez az új intézethez kapcsolnak a régít olyanformán, hogy a négy, nagyjában megmaradt alsó osztály fölé emelnek szükség szerint kereskedelmi, gazdasági, vagy ipariskolát.

Rágalmazás. Ferenc Ferenccs. Till Anna szépligeti lakosna a községi tanácssteremben sokak előtt azt a kijelentést tette, hogy az előjáróság a segélypénzeket zsebhervágja és ezért nem kapnak az asszonyok többet. Az újvidéki kir. törvénytisztek a vádlottat 8 napi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélték, de az ítélet végrehajtását a Bn. 1. § alapján felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Polgári állás egy hadirokkant lovasaltiszt részére. A gróf Nohrman Ehrenmann Rudolf-ité uradalom Valpovo csikósgazdát keres. Legjobban szeretne egy hadirokkant lovasaltisztet alkalmazni. Javadalmazása 500 kor. készpénz, 100 korona hadipótlék, 300 kgr. buza, 800 kgr. rozs, 400 kgr. tengeri, továbbá 2 tehén 2 borjuval, legelő két tenyészállat részére, ruházat, lakás, fűtés, világítás és egy hold föld. Pályázni kívánók mielőbb nyújtsák be kérvényeiket az említett jószágigazgatóságnál.

Követelések behajtása a németek által megszállott francia területen. A keresk. magy. kir. miniszter közli az érdekelteket, hogy a német birodalmi kormányval történt megállapodás értelmében a francia meghódított területen levő osztrák és magyar künnlévőségek behajtása szintén a brüsseli német főkörmányzósság hatáskörébe tartozik. Az ilyen természetű megkérések a szükséges okmányok kíséretében a következő címre intézendő: K. u. k. Kommissär beim kaiserlich deutschen Generalgouvernement in Berlin.

Új kormányintézkedések az árfehlajásokkal szemben. A háboru következtében egyes cikkek, amelyek azelőtt nálunk csak korlátozott mértékben játszott szerepet a nép élelmézésében, ma a fontos fogyasztási cikkek sorába emelkedtek. Így különösen nagy mennyiségű sózott heringget, tőkehalat és száraz tőkeha-

lat hoztak be a Monarchiába az északi és keleti tenger vidékéről, továbbá jelentékeny mennyiségű sajt került behozatalra Hollandiából és a skandináv államokból. Ezek a cikkek épp a relativ olcsóságuknál fogva a tömegélelményezés céljára igen alkalmasnak bizonyultak. Az utolsó hónapok folyamán azonban a német, osztrák és magyar kormányok azt tapasztalták, hogy a cikkekben nagymérvű és gyakran teljesen indokolatlan árfelhajtások történtek. Éppen ezért a három kormány között megállapodás jött létre, hogy ezen cikkek beszerzése a jövőben központilag fog eszközöltetni és magyar részről a beszerzés kizárólag a Haditermék részvénytársaságot illeti meg. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter erre a megállapodásra körrendeletben hívja fel az egész érdekelttség figyelmét és közli, hogy a kereskedők e cikkeknek a semleges országokban való bevasárlásától a jövőben tartózkodjanak, mert a német kormány az ezen cikkek átvételére vonatkozó engedélyeket magán cégek-től kivétel nélkül megtagadja.

A javíthatatlan. Belyin Márkó szabályai lakos, aki csak nemrég töltött ki 2 évi fegyházt és utána 7 havi börtönt lopás miatt, f. évi április 7.-én Pásztói Józsefné-től Alsókabolon, majd f. évi április hó 10.-én Nedelykov Milánmetől Ujvidéken nagyobb összegű pénzeket lopott, de hamarosan kézrekerítették. — Ezért az ujvidéki kir. törvényszék 3 évi fegyháza ítélte. Vádolt az ítélet ellen felebbezett, de felebbezett a kir. ügyész is a büntetés súlyosbításáig végett.

Az ujvidéki áll. polg. leányiskola 1915—16. tanévi záróvizsgálatainak sorrendje. Május 29.-től június 2.-ig osztályvizsgák. Június 4.-én évszörünnepély. Magánvizsgálatok június 14.-től 25.-ig. A magántanulók értesítetnek, hogy a kir. tanfelügyelőség által engedélyezett vizsgára piros tintával jelzett napon, írószerekkel, végzett dolgozataikkal, rajz- és kézimunkáikkal felszerelve megjelenjenek, jövetelüket előre is bejelentsék, a beírást és díjak befizetését a vizsgálatot megelőzőleg eszközöljék, (beírási díj 18-50 K, vizsga és bélyegdíj 30-80 K, összevont vizsga esetén 50-80 K.) A keresztény tanulók bizonyítvánnyal igazolják temp-lomba járásukat és gyónásukat. Az intézeti rajz- és kézimunkakiállítására naponként 9—12 óráig látogatható, de a fiúiskolai tanulók nem látogathatják.

A hivatalos pecsétnyomókról és bélyegzőkről. A napokban megjelent kormányrendelet szerint olyan pecsétnyomót vagy

bélyegzőt, amely akár polgári, akár más (katonai, egyházi) közhatalóság, közhivatal vagy közhatalú személy e minőségének jelzésére szolgál, csak posta útján kézbesített s hivatalos pecsételt ellátott hivatalos írásbeli megrendelésre, vagy oly személy megrendelésére szabad készíteni, vagy ilyennek készítését elvállalni, aki a megrendelésre való jogosultságát a megrendelő közhatalóság, közhivatal vagy közhatalú személy által kiállított és hivatalos pecséttel ellátott írásbeli felhatalmazással igazolja. Hivatalos pecsétnyomót és bélyegzőt csak a megrendelő közhatalóság, közhivatal vagy közhatalú személy címére posta útján vagy oly személynek szabad kiszolgáltatni, aki az átvételre való jogosultságát az előbbi bekezdésnek megfelelően kiállított írásbeli felhatalmazással igazolja. A hivatalos megrendelést vagy meghatalmazást a pecsétnyomó vagy bélyegző készítője vagy a vállalkozó legalább egy éven át megőrizni köteles. A pecsétnyomó- vagy bélyegzőkészítéssel vagy annak elvállalásával foglalkozó egyén vagy vállalat ha náta hivatalos pecsétnyomó vagy bélyegző megrendelése vagy átvétele végett oly személyt jelentkezik, aki jogosultságát igazolni nem tudja, vagy akire nézve az a gyanu forog fenn, hogy a megrendelt tárgyat visszaélésszerűen használja, ezt a rendőrhatalóságnak azonnal bejelenteni köteles.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter f. évi május hó 10.-én kelt 7546/eln. b. 1916. sz. rendeletében közli, hogy a hadsereg szolgálatában álló polgári kocsisok és munkások járandóságainak megállapítása tárgyában a cs. és kir. hadügyminiszter körrendeletileg részletesen utbaigazításokat adott a katonai parancsnokságoknak. Ezen rendelet alapján közhírré teendő, hogy azok, akik mint polgári kocsisok vagy munkások állottak a hadsereg szolgálatában s a még részükre esetleg kijáró illetmények utólagos folyósítását kérelmezni szándékoznak, ez iránti kérvényeiket a tartózkodási helyükre nézve illetékes cs. és kir. katonai parancsnokságokhoz nyújthatják be, a melyhez elbocsátási okmány fel-tételül eredetben csatolandó, a járandóság megállapítása körüli eljárás megkönnyítése céljából pedig a teljesített szolgálat minősége és beosztásuk helye lehetőséghez képest pontosan jelölendő meg.

Profuma Béla s. k.
polgármester.

Az „Ujvidéki Zeneiskola“
előkészítő tanfolyammal az Orsz. Magy. Kir. Zeneakadémiára megnyílt. Felvételnél úgy fiú, mint leány növendékek 6 évtől kezdve. Felvételnél külön tanfolyam. Együttal a t. közönség szíves figyelmében ajánlom, hogy — a korai szünetet is kihasználva — a gyermekeket már a nyári hónapokban át vállalom. Kellemes és hasznos szórakozás a gyermeknek és megkönnyíti a tananyag átvezését.

Ujvidéki Zeneiskola
Rákóczi F. u. 23., I. em.

Iskolanénék Intézete, Ujvidék.

Magyar gyorsírási tanfolyam.

Az Iskolanénék intézetében, Andrási-u. 11. sz. 1916. jun. 15.-én „Magyar gyorsírási tanfolyamat“ nyitunk meg azon rendszer szerint, mely a nemzetközi gyorsírási kongresszuson a pályadíjat nyerte. A gyorsírás mindig tágabb és tágabb tért hódít a társadalomban s így, méltán sorokozik az új kor leghasznosabb ismeretei közé. Ajánlatos tehát annak elsajátítása, nemcsak a kenyérkereset szempontjából, hanem a művelődés tekintetéből is. Részt vehetnek e tanfolyamon mindazok, kik vagy a felső népiskola II. osztályát, vagy a polg. IV. oszt., a felsőbb leányiskolát, tanító-nő-képzőt végeztek vagy még tényleges növendékei ezeknek az iskoláknak. Az előadások: hétfőn, kedden, szerdán és pénteken d. u. 1/26—1/27 óráig tartanak. Tandij havi 6 kor., mely a jelentkezés alkalmával fizetendő. Iratközi tanácsos mielőbb a tankönyv beszerzése miatt. Egyéb tudnivalókról nevezett intézet ad bővebb felvilágosítást.

APOLLO
PROJECTOGRAPH RÉS.ZV.-TÁRS.
A szegények kincse
társadalmi dráma 3 felvon.
Léni néni
„Nordisk“ vigjáték 2 felv.

Házak eladása.

Kossuth Lajos-u. 20—22. számú és Telecski-u. 5. szám alatti házak együtt-tesen szabadkézből eladóok. — Mindennemű felvilágosítást ad d. e. 10 óráig és d. u. 4 órakor

LERA KOSZTA
Ujvidék, Vörösmarty-u. 23. b.

Wachtl Imre

Első Ujvidéki Villamoserőre Berendezett Gőzkemence sütőházában, Petőfi-utca 8. sz., a nap bármely szakában, magánházak, háztartások részére:

kenyeret, peccsenyét vagy egyéb sütnivalót sütni lehet

Mindennemű

Gummi hulladékot

legmagasabb napi áron vásárol a Magyar Ruggyantaár-nyár R. T. — Levélcím: Budapest, főpostafiók 206. szám.

Csak azoknak a cigarettázóknak,
kik egészségükre való tekintetből szívesen költenek naponta 2—3 fillérral többet:
MODIANO-clubspecialité szívarkahüvelyek

Orvosi tanácsra a hüvelyeken nincsen sem bronz, sem színnyomás, de minden hüvelyben benne van víznyomással a gyáros aláírása: *C. D. Modiano*

Főraktár: Ernst János és Fiai m. kir. dohány nagy- és különlegességi árudájában.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabban erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelen kor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 K 25 f.-ért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegygyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötőzéseknek (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom gyenge pipere-szappan, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is: szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 2 K.

FODORMENTA LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatása szájviz. Szájbüzt rögtön s nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint torokloznál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. --- Néhány csep eleendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvege 2 korona.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban és drogériában. Kiváratra bárkinék ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

**DR. KELETI ÉS MURÁNYI
VEGYSZERTÉKI GYÁRA UJPESTEN.**

CSAK

„CLUB” szivarkapapír

a valódi az itt jelzett védőjeggyel ellátva. Utánzatoktól, melyek mind kevesebb értékűek és kevesebb lapuak, óva figyelmeztetünk.

SZÖVETKEZETI KÖNYVNYOMDA

Villanymozdony által hajtott géppel, a legújabb és legdivatosabb betűkkel, keretekkel, diszítéssel kévően berendezve. □□□□□□□□

UJVIDÉK, BUZA-TÉR 22.
TELEFON SZÁM 371.

Összes könyvnyomdai munkákat a legmeszebbmő műszaki tökélyvel, a legszebben, izléstelenesen, gyorsan és tisztán végzi □□□□□

Az ujvidéki német kikötőparancsnokság tisztelettel meghívja Ujvidék és Petrovaradin közönségét a június hó 3-án, szombaton délután 6 órakor az ujvidéki és petrovadini elcsettek hátramaradtjait javára rendezendő jótékonycélú

mulatságra

Lesz sz. melőadás, hangverseny és hazár-sátor a kivilágított kamenicai szigeten. — A mulatságot csak kedvező idő esetén tartják meg. — A szigetre a közönség a német kikötőparancsnokságról induhat.

Belépő-díj 1 korona.

Kiadó!

két utcai szoba, egy előszoba, konyha, éleškamra, pince és mosókonyha a

Hán u. 26. sz. házban.

Bővebbet a tulajdonosnál.

Üzlethelyiség kiadó!

A volt Farkas-féle szabóüzlet-helyiség azonnal kiadó. — Kossuth Lajos-utca, az Ipar és keresk. takarékpénztár épületében. — Közlebbi a ház-tulajdonosnál: Klein Lipót nagykereskedőnél megtudható.

RÉZGÁLIC helyett a szőlőt sikeresen csak „PEROCID”-dal

lehet permetezni. A földmivélsügyi miniszter ur a képviselőházban a Perocidról a legelismérobben nyilatkozott. Az összes hazai és külföldi szakintézetek is a legmelegebben ajánlják mint a rézgálic pótlására szolgáló egyetlen és feltétlenül biztos hatású szőlőpermetezőszer. Ára 180 korona 100 kilónként pécsi raktárámból, előre fizetés mellett. Kisebb mennyiséget mint 50 kilót nem szállítok. Minden rendelőnek küldök használati utasítást. Perocidból mégegyszer annyit kell használni, mint a rézgálicból. Miután a Perocid Magyarországnak is csak korlátolt mennyiségben áll rendelkezésre, ajánlatos azt azonnal beszerezni.

1—6

Kapható:

GÜNSBERGER GYULA nagykereskedőnél **PÉCS.**

Horvát Országos Bank R.-T. fiókja, Szabadka.

Áruosztály.

Raktáron tart mindennemű gazdasági gépeket, nevezetesen: Eredeti amerikai „Osborne” marokkrakó arató gépeket, melyeknek az ára K 1.000—
Kítűnő belföldi gyártmányú „Biztos” marokkrakó arató-gépeket, melyeknek az ára K 900—
Eredeti svéd és belföldi gyártmányú fűkaszaló-gépeket, melyeknek az ára K 550—

Cséplőgép készleteket gőz- és benzín hajtással.

Raktáron tart továbbá az arató-gépekhez szükséges kőszőrűlő gépeket, kőszőrűlő-köveket és mindennemű gazdasági gépeket.

Sokkal célszerűbb ha a női pongyolát, teljes női gyermekruhát, kötényeket stb. **készén vásárolja**, mintha a kelmét külön vásárolná. Elég nagy, szép választék áll rendelkezésre

Alaburics Mária
üzletében Ujvidék,
Szűcs-utca 30. szám

Világításhoz, gépek hajtásához és főzéshez használjunk

Villamos áramot.

Közelebbi felvilágosítással és díjtalan költséggel szolgál az Ujvidéki Villamossági Részvénytársaság 9-40

Jól jövedelmező női kalap-divatüzlet eladó

Rendkívül sok anyag, kellék, modellek berendezés. Az üzlet elköltözés miatt jutányosan eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal

Akinek szüksége van **mély- vagy ártézi-kútra** ezen munkálatokat, valamint vízvezetési és szakmabavágó összes munkálatokat szakszereiben, a legnagyobb pontossággal és jutányosan elvégzi a sok elismeréssel rendelkező cég:

Jovánovics T. Milán
Ujvidék, Beresényi Miklós utca 12.
Tervek díjtalanul készítiknek.
6-10

D. G. T. Budapest—Mohács—Zemun—Belgrád közt közlekedő pósthajók menetrendje.

Naponta

1200	i.	Budapest (Petőfi-tér)	é.	1205
1205		Budapest (Tabán)	Λ	1200
1225		Budafoke	Λ	1125
1245		Nagytétény	Λ	1100
110		Százhalombatta	Λ	1030
115		Tököl	Λ	1025
135		Ercsi	Λ	940
220		Adony	Λ	830
305		Dunapentele	Λ	720
330		Dunavecse	Λ	640
405		Dunaföldvár	Λ	550
440		Harta	Λ	435
505		Ordas	Λ	405
525		Paks	Λ	335
545		Uszód	Λ	300
610		Kalocsa	Λ	220
630		Fadd-Tolna	Λ	150
750	v	Baja	Λ	1205
840	v	Dunaszekcső	Λ	1045
910	é.	Mohács	i.	1000

500	i.	Mohács	é.	1030
605		Bezdn	Λ	915
610		Kisköszeg	Λ	910
710	v	Apatin	Λ	755
810	é.	Aljmaš	i.	640

815		i. Aljmaš	vegy. szolgáltat (21 km.)	é.	740	440
945		é. Osijek alsó állm.	naponta péntek	é.	640	340
1005	v	é. Osijek felső állm.	kivételével	i.	620	320

845	i.	Gombos	é.	550
1015		Vukovár	Λ	355
1145		Ilok	Λ	150
1155		Palánka	Λ	140
100		Cerević	Λ	1210
140		Kamanica	Λ	1120
150		Ujvidék	Λ	1100
295		Srjemski Karlovci	Λ	1045
240		Stari Slankamen	Λ	1010
420		Rezsőháza	Λ	830
450		Titel	Λ	755
455		Zemun	Λ	745
735	v	Belgrád	Λ	500
830	é.		i.	400

1 Csatlakozás a Pécsre menő és onnan jövő vonatokhoz.

Olcsóbb mint bárhol!

Ritka levélbélyegek minden országból albumok, egész levelek stb. bármilyen nagy mennyiségben kaphatók

Az „Ujvidéki Napló“ szerkesztőségében
Rákóczi Ferencz-ut 35. I. emelet.

Tisztelettel értesitem a n. é. fogyasztó és viszonteladó Ujvidék közönségét, hogy a

Rákóczi Ferencz-utca 57. szám alatt levő üzletemben

naponta a helybeli piacon nagybani áron vásárolt

zöld borsót és új rózsaburgonyát

a nagyközönségnek az eredeti beszerzési árban minden haszon nélkül 1 kilogrammon felül rendelkezésére bocsájtok. — Az árak naponta a kirakatomban ki lesz függesztve.

Tisztelettel:
Kovács Bálint.

Kiadó

előszobával ellátott szép tiszta s kényelmes

butorozott szoba

Csendes környezet. — Könyvek-u. 9. sz.

Csépléshez gőzekéhez

szerzeze be sürgősen

szén,
gépolaj,
nyersolaj
és benzín
szükségletét.

Azonnal szállítja:
Klár Andor és Tsar-t. Debrecen Telefon 371
13-16

UJVIDÉKI VÁROSI JÓDOSGYÓGYFÜRDŐ
ALCALICUS JÓDOS Gyógyforrás.

Modernül épült fürdőépületben jód, fangóiszap, mór, halleini sós és tengeri sósfürdők, szénsavas fürdők. Külön férfi és női osztállyal felszerelt hidegvízgyógyintézet — VILLAMOS Gyógymódok. Modernül berendezett gőzfürdő és kádifürdők. Csusz, köszvény, ischiász, idegbetegségek, mindentéle női bajok, gümős esontbajok, vérhaj ellen. A fürdő télen fűthető szobákkal és folyósókkal van ellátva.

MODERN VENDÉGSZOBÁK ÉS ÉT-TEREM. — TÉLI KURÁRA KIVÁLÓAN ALKALMAS. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS: Dr. VILT VILMOS. — KIMERÍTŐ TÁJÉKOZATOT KÜLD AZ IGAZGATÓSÁG. — EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

Fedák
cipőkrém

1 ÜVEGTÉGELY
A LEGNAGYOBB
HÁZTARTÁSBAN
EGY
HÓNAPRA
ELEGENDŐ.
ÁRA
1 KORONA

SALONDI
Fedák
CIPŐKRÉM